

संघीय संसद
प्रतिनिधि सभा

कानून, न्याय तथा मानव अधिकार समिति

सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्ग) निवारण तथा व्यावसायिक वातावरण प्रवर्द्धन सम्बन्धी केही ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकसम्बन्धी समितिको प्रतिवेदन, २०८०

१. सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनि लाउण्डरिङ्ग) निवारण तथा व्यावसायिक वातावरण प्रवर्द्धन सम्बन्धी केही ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक (यसपछि "विधेयक" भनिएको) को दफा १ को उपदफा (१) मा रहेका "२०७९" भन्ने अङ्कहरूको सट्टा "२०८०" भन्ने अङ्कहरू राख्ने।

२. विधेयकको दफा २ बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएको दफा ३क. को,-

(१) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राख्ने:-

"(१) अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा सहजीकरण तथा पारदर्शिता कायम राख्न देहाय बमोजिमको व्यापार सहजीकरण तथा पारदर्शिता इकाई रहनेछ:-

(क) नेपाल सरकारको वाणिज्य सम्बन्धी विषय हेर्ने मन्त्रालयको सचिव	-संयोजक
(ख) डेप्युटी गभर्नर, नेपाल राष्ट्र बैङ्क	-सदस्य
(ग) सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	-सदस्य
(घ) सहसचिव, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	-सदस्य
(ङ) महानिर्देशक, भन्सार विभाग	-सदस्य
(च) महानिर्देशक, आन्तरिक राजस्व विभाग	-सदस्य
(छ) महानिर्देशक, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग	-सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (२) को खण्ड (ग) मा रहेको "निकायमा" भन्ने शब्दको सट्टा "निकाय वा सम्बन्धित मुलुकमा" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(३) उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थप्ने:-

"(३) व्यापार सहजीकरण तथा पारदर्शिता इकाईले आफ्नो कार्यसम्पादनको सिलसिलामा आवश्यक पर्ने कागजात तथा विवरण माग गरेमा त्यस्तै कागजात तथा विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित निकाय वा व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ।"

३. विधेयकको दफा ४ को उपदफा (२) बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएको,-

(१) दफा २६क. को स्पष्टीकरणमा रहेका "भन्नाले कुनै शुल्क लिई वा नलिई" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "भन्नाले प्राकृतिक व्यक्तिबीच आपसी सहमतिमा गरिने खरिद बिक्री बाहेक कुनै शुल्क लिई वा नलिई" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(२) दफा २६ड. को सट्टा देहायको दफा २६ड. राख्ने:-

२६ड. सजाय: (१) कसैले इजाजतपत्र नलिई घरजग्गा सम्बन्धी करोबार गरेमा कारोबारको बिगो खुलेकोमा बिगो बमोजिम र बिगो नखुलेकोमा पच्चीस लाख रुपैयाँसम्म जरिबाना वा छ महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ।

७४५

(२) इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा इजाजतपत्र प्रदान गर्दाको सर्त विपरीत घरजग्गा सम्बन्धी कारोबार गरेमा इजाजतपत्र दिने अधिकारीले त्यस्तो व्यक्तिलाई कारोबारको बिगो खुलेकोमा बिगो बमोजिम र बिगो नखुलेकोमा दश लाख रुपैयाँ जरिवाना गर्न सक्नेछ।"

(३) दफा २६ड. पछि देहायको दफा २६च. थप्ने:-

"२६च. नेपाल सरकारवादी भई मुद्दा दायर गरिने: दफा २६ड. को उपदफा (१) अन्तर्गत सजाय हुने मुद्दामा नेपाल सरकारवादी भई सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा मुद्दा दायर गरिनेछ र त्यस्तो मुद्दा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को अनुसूची-१ मा समावेश भएको मानिनेछ।"

४. विधेयकको दफा ५ को.-

(१) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राख्ने:-

"(१) दफा २ को खण्ड (ड) पछि देहायका खण्ड (ड१) र (ड२) थपिएका छन्:-

(ड१) "क्यासिनो" भन्नाले पर्यटकको मनोरञ्जनको लागि परम्परागत रुपमा वा आधुनिक मेशिन वा विद्युतीय उपकरणको माध्यमबाट बाजी (बेट) राखी रकम जित वा हार हुने गरी खेलिने जुवा वा सट्टाबाजी वा त्यस्तै किसिमको कुनै खेल खेलाउने व्यवसाय सम्झनु पर्छ।

(ड२) "विभाग" भन्नाले पर्यटन विभाग सम्झनु पर्छ।"

(२) उपदफा (४) बाट मूल ऐनमा थप्न प्रस्ताव गरिएका दफा ४५ज. को उपदफा (१), दफा ४५झ., दफा ४५ञ., दफा ४५ट., दफा ४५ठ. को उपदफा (१), दफा ४५ड. को उपदफा (१) र दफा ४५ण. को उपदफा (१) को ठाउँ ठाउँमा रहेका "इजाजतपत्र" भन्ने शब्दको सट्टा "क्यासिनो सञ्चालनको इजाजतपत्र" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(३) दफा ४५छ. को.-

(क) उपदफा (१) को खण्ड (घ) मा रहेका "तीन किलोमिटरको दूरीभित्र" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "पाँच किलोमिटरको दूरीभित्र" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(४) दफा ४५ज. को.-

(क) उपदफा (१) मा रहेका "मन्त्रालयमा निवेदन दिन सक्नेछ" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विभागमा निवेदन दिनु पर्नेछ" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(ख) उपदफा (४) मा रहेका "संवत् २०८० साल" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "संवत् २०८१ साल" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(ग) उपदफा (५) मा रहेका "संवत् २०८१ साल" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "संवत् २०८३ साल" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

७४५

७४५
(५) दफा ४५ ज. को,-

(क) उपदफा (६) मा रहेका "इजाजतपत्र नवीकरण गर्नु अगावै" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "यो दफा प्रारम्भ भएको मितिले तीन वर्षभित्र" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(ख) उपदफा (६) पछि देहायका उपदफा (७), (८), (९) र (१०) थप्ने:-

"(७) क्यासिनो सञ्चालनको इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले ग्राहकबाट कर बापत कट्टा गरिएको रकम कट्टा भएकै दिन राजस्व खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

(८) दफा ४५ छ. को उपदफा (१) को खण्ड (घ) मा लेखिएको कुनै व्यवस्थाले यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत प्रचलित कानून बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त गरी अन्तर्राष्ट्रिय सीमाक्षेत्रबाट तीन किलोमिटरको दूरी कायम गरी सञ्चालनमा रहेका क्यासिनोले यस परिच्छेद बमोजिमको अन्य मापदण्ड पूरा गरी सोही स्थानमा सञ्चालन तथा नवीकरण गर्न बाधा पारेको मानिने छैन।

(९) यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत प्रचलित कानून बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त गरी कुनै क्यासिनोले अन्तर्राष्ट्रिय सीमाक्षेत्रबाट तीन किलोमिटरको दूरी कायम गरी दफा ४५ छ. को उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिमको दूरी कायम नगरेको भए यो परिच्छेद प्रारम्भ भएको मितिले तीन वर्षभित्र सोही दफाको उपदफा (२) बमोजिमको स्तर र मापदण्ड पूरा गरी क्यासिनो सञ्चालन गर्न वा अन्तर्राष्ट्रिय सीमाक्षेत्रबाट पाँच किलोमिटरको दूरी कायम गर्ने गरी स्थानान्तरण गर्नु पर्नेछ।

(१०) यो परिच्छेद प्रारम्भ हुँदाका बखत प्राप्त गरेको क्यासिनो सञ्चालनको इजाजतपत्र यस परिच्छेदको अधीनमा रही यसै ऐन बमोजिम प्राप्त गरेको मानिनेछ।"

(६) दफा ५ को ठाउँ ठाउँमा रहेको "मन्त्रालय" भन्ने शब्दको सट्टा "विभाग" र "सचिव" भन्ने शब्दको सट्टा "महानिर्देशक" भन्ने शब्द राख्ने।

५. विधेयकको दफा ७ को,-

(१) उपदफा (१) बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएको खण्ड (च२) मा रहेका "पच्चीस करोड रुपैयाँभन्दा बढी शेयर पुँजी वा वार्षिक पचास करोड रुपैयाँभन्दा बढीको बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "पचास करोड रुपैयाँभन्दा बढी शेयर पुँजी भएको वा सो रकम बराबरको वार्षिक कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको वित्तीय सुशासन तथा जोखिमको आधारमा सहकारी विभागको अनुरोधमा" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(२) उपदफा (२) बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएको दफा १००क. मा रहेका "पच्चीस करोड रुपैयाँभन्दा बढी शेयर पुँजी वा वार्षिक पचास करोड रुपैयाँभन्दा बढीको" भन्ने शब्दहरू सट्टा "पचास करोड रुपैयाँभन्दा बढी शेयर पुँजी भएको वा सो रकम बराबरको वार्षिक कारोबार गर्ने" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

६. विधेयकको दफा १० को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राख्ने:-

"(१) दफा ४ को उपदफा (२) को खण्ड (ख) पछि देहायका खण्ड (ग) र (घ) थपिएका छन्:-

७४:

"(ग) प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा कुनै गैरकानूनी लाभ वा अन्य फाइदा लिने उद्देश्यले बदनियतपूर्वक कुनै नेपाली नागरिक, विदेशी वा आप्रवासी व्यक्तिलाई नक्कली वा झुट्टा कागजात बनाई वा झुट्टाई विदेश लैजाने वा त्यस्तो व्यक्तिको आफ्नो मुलुक वा निज रहेको स्थान बाहेक अन्य मुलुकमा गैरकानूनी रूपमा प्रवेश गराउने मानव तस्करी सम्बन्धी कार्य गरे वा गराएमा।

(घ) किन्ने वा बेच्ने उद्देश्यले कसैलाई नेपालको मार्ग प्रयोग गरी अर्को मुलुकमा पठाउने वा कुनै मुलुकमा पठाउने उद्देश्यको लागि नेपाल ल्याउने।"

९(१)

चितौपत्र - NO

७. विधेयकको दफा ११ को,-

(१) उपदफा (१) को खण्ड (ज) बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएको खण्ड (ल१) मा रहेका "राष्ट्रिय समन्वय समिति" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "समन्वय समिति" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(२) उपदफा (१२) बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएको,-

(क) दफा ७ब. को उपदफा (१) को खण्ड (च) र (ज) को सट्टा देहायका खण्ड (च) र (ज) राख्ने:-

"(च) समन्वय समितिको संयोजक

- सदस्य

(ज) सचिव, अर्थ मन्त्रालय

- सदस्य-सचिव"

(ख) दफा ७भ. को उपदफा (१) को खण्ड (ङ) पछि देहायको खण्ड (च) थपी त्यसपछिका खण्डहरूको क्रम मिलाउने:-

"(च) सचिव, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय - सदस्य"

(३) उपदफा (१४) बाट संशोधन प्रस्ताव गरिएको दफा ९ को उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राख्ने:-

"(२) गभर्नरले समन्वय समितिको परामर्शमा राष्ट्र बैङ्कमा कार्यरत कम्तीमा प्रथम श्रेणीका अधिकृतमध्येबाट तोकिए बमोजिमको योग्यता तथा अनुभव भएको अधिकृतलाई वित्तीय जानकारी इकाईको प्रमुखको रूपमा नियुक्त गर्नेछ र वित्तीय जानकारी इकाईको प्रमुख समन्वय समितिप्रति जवाफदेही हुनेछ।"

(४) उपदफा (२०) बाट संशोधन प्रस्ताव गरिएको दफा १५ को उपदफा (५) पछि देहायको उपदफा (६) थप्ने:-

"(६) अन्य मुलुकसँग सहयोग आदानप्रदान वा समन्वय गरी अनुसन्धान गर्नु पर्ने वा गम्भीर प्रकृतिको सम्बद्ध कसूर जोडिएको कसूरबाहेक यस ऐन बमोजिमको अन्य सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी कसूरको अनुसन्धान सुरु भएको मितिले एक वर्षभित्र पूरा गर्नु पर्नेछ।"

(५) उपदफा (२५) बाट संशोधन प्रस्ताव गरिएको दफा १९ग. को उपदफा (२) मा रहेका "खण्ड (घ)" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "खण्ड (घ) वा (च)" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

७४:

७४५

(६) उपदफा (३०) बाट संशोधन प्रस्ताव गरिएको दफा २८ को-

(क) उपदफा (६) मा रहेका "सम्बद्ध कसूर वा सम्पत्ति शुद्धीकरणको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "यस ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिमको" भन्ने शब्दहरू राखी सोही उपदफामा रहेका "सोको अभिलेख राखी" भन्ने शब्दहरू झिक्ने। ← NO DOCUMENTATION??

(ख) उपदफा (७) मा रहेका "त्यस्तो व्यक्तिको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "त्यस्तो व्यक्तिले निजले कुनै कसूर गरी सम्पत्ति प्राप्त गरेको होइन भनी स्वघोषणा समेत गरेमा निजको" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(७) उपदफा (४२) बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएका-

(क) दफा ३५क. को उपदफा (५) मा रहेका "सार्वजनिक रूपमा उपलब्ध हुने गरी" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सरकारी वा सूचक संस्थालाई माग भए बमोजिम उपलब्ध गराउने र अन्यको हकमा तोकिए बमोजिम उपलब्ध हुने गरी" भन्ने शब्दहरू राख्ने।

(ख) दफा ३५ज. को-

(१) दफा शीर्षक पछि "(१)" अंक र शब्द थपी उपदफा (१) कायम गर्ने र सो उपदफामा देहायको खण्ड (क) थपि साविकको खण्ड (क) लाई (ख) कायम गरी त्यस पछिका खण्डहरूको क्रम मिलाउने:-

"(क) गैरनेपाली नागरिक,"

(२) साविको खण्ड (छ) क्रम मिलाउँदा कायम हुने खण्ड (ज) पछि देहायका उपदफा (२) र (३) थप्ने:-

"(२) उपदफा (१) र दफा ३५छ. मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सूचक संस्था आफै वा नियमनकारी निकायले विशेष परिस्थितिमा कुनै सूचक संस्थाको तोकिए बमोजिमको स्वदेशी वा विदेशी विज्ञाबाट वा संयुक्त रूपमा विशेष परिपालना परीक्षण वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्न वा गराउन बाधा पुगेको मानिने छैन।

(३) दफा ३५ड. बमोजिमका सूचक संस्थाले परिपालना परीक्षण गराउनुपूर्व त्यस्तो संस्थाको जोखिम मूल्याङ्कनको स्वतन्त्र समीक्षा दफा ३५च. बमोजिमको परिपालना परीक्षक वा जोखिम सम्बन्धी नेपाली विज्ञाबाट गराउनु पर्नेछ।

तर कुनै खास कारणले त्यस्तो समीक्षा वा परिपालना परीक्षण विदेशी विज्ञाबाट गराउनु परेमा नियमनकारी निकायलाई जानकारी दिई गराउन बाधा पर्ने छैन।"

७४५

प्रति-
काबुल, नेपाल
अधिकार
मार्ग, २०७५

Nothing on hand

७१

(८) उपदफा (४७) बाट थप गर्न प्रस्ताव गरिएको दफा ४४ज. को उपदफा (४) पछि देहाय बमोजिमको उपदफा (५) थप्ने:-

“(५) उपदफा (४) बमोजिमको प्रतिवेदनको आधारमा निर्देशक समितिले वार्षिक प्रतिवेदनलाई अन्तिम रूप दिई नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्नेछ र नेपाल सरकारले त्यस्तो प्रतिवेदन संघीय संसदमा पेश गर्नेछ।”

८. विधेयकको दफा १८ को,-

(१) उपदफा (२) झिकी सो पछिका उपदफाक्रम मिलाउने।

(२) साविकको उपदफा (४) क्रम मिलाउँदा कायम हुने उपदफा (३) बाट संशोधन प्रस्ताव गरिएको दफा १५० को उपदफा (६) मा रहेका “पच्चीस करोड रुपैयाँभन्दा बढी शेयर पुँजी वा वार्षिक पचास करोड रुपैयाँभन्दा बढीको बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “पचास करोड रुपैयाँभन्दा बढी शेयर पुँजी भएको वा सो रकम बराबरको वार्षिक कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको वित्तीय सुशासन तथा जोखिमको आधारमा विभागको अनुरोधमा” भन्ने शब्दहरू राख्ने।

९. विधेयकको दफा २० उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ:-

“(१) दफा ६९ को उपदफा (३) मा रहेका “प्राधिकरण तथा” भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन्।”

७१

